

SELECTIEPROCEDURE VOOR DE AANWERVING VAN EEN VLAAMSE OMBUDSMAN/OMBUDSVROUW BIJ HET VLAAMS PARLEMENT

Uiterste datum kandidaatstelling: 24 september 2023

Het Vlaams Parlement organiseert een selectieproef voor de aanwerving van de Vlaamse ombudsman.

Het ambt van ombudsman voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest werd ingesteld bij het decreet houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst, aangenomen door het Vlaams Parlement op 24 juni 1998 en bekrachtigd door de Vlaamse regering op 7 juli 1998 (sindsdien meermaals gewijzigd). Dit profiel is samen te lezen met de tekst van het decreet en de bespreking in het Vlaams Parlement.

Waar in dit profiel voor de omschrijving van de ombudsman de mannelijke vorm wordt gebruikt, kan ook de vrouwelijke of genderneutrale vorm worden gelezen.

1. Opdracht van de Vlaamse ombudsman

De Vlaamse ombudsman is belast met de volgende hoofdopdrachten:

1.1. Hij onderzoekt de klachten over de handelingen en de werking van de bestuursinstanties van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en treedt daarbij bemiddelend op. De Vlaamse ombudsman behandelt die klachten in tweede lijn.

1.2. Hij formuleert op basis van de resultaten van het klachtenonderzoek voorstellen en aanbevelingen om de dienstverlening van de bestuursinstanties van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te verbeteren.

1.3. Hij verwijst de burgers naar de betrokken overheidsdienst door, wanneer het een klacht betreft die niet ressorteert onder de bevoegdheden van de bestuursinstanties van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap. Hij verwijst door naar andere bevoegde instanties.

1.4. Hij onderzoekt meldingen van externen en betrokken personeelsleden over inbreuken die door Vlaamse overheidsinstanties of door een aantal specifieke categorieën van lokale overheidsinstanties begaan zijn (“klokkenluiders”).

De gedetailleerde beschrijving van de bovengenoemde opdrachten en de overige opdrachten

Selectieproef Vlaams Ombudsman

over het uitbrengen van verslag over zijn werkzaamheden, het gehoord worden in het Vlaams Parlement en het leiden van de ombudsdienst staan in het Ombudsdecreet.

2. Kwalitatieve invulling van de opdracht van de Vlaamse ombudsman

De ombudsman heeft een duidelijk profiel als brug tussen de burger en de overheid. Om goed te functioneren heeft hij een groot moreel gezag.

2.1. De kwaliteit van de werking

De kwaliteit van de werking van de ombudsdienst wordt voornamelijk bepaald door de deskundigheid, de objectiviteit en de zorgvuldigheid die de dienst aan de dag legt bij de behandeling van klachten en bij het formuleren van voorstellen en adviezen. Op grond van de ombudsnormen worden klachten met objectieve maatstaven onderzocht.

De ombudsman kan aan de hand ervan ook aanbevelingen opstellen voor de vastlegging van administratieve normen van billijkheid en behoorlijk en ethisch bestuur. Hij draagt op die manier ook bij tot de modernisering van de Vlaamse overheidsdiensten en tot efficiënte, klantgerichte en democratische instellingen.

De ombudsman is actief in POOL (permanent Overleg Ombudslieden) en in de internationale organisaties van ombudsdiensten.

2.2. Het vertrouwen van de burger en de overheid

De ombudsman moet een herkenbaar instituut zijn waar de burger persoonlijk aandacht krijgt voor zijn problemen. Daardoor ontstaat een vertrouwensband tussen de burger en de ombudsman. Die vertrouwensband is evenzeer nodig in verhouding tot de administratie.

Essentieel voor het vertrouwen tussen overheid en ombudsman is dat het klachtenonderzoek op basis van objectieve en kenbare maatstaven plaatsvindt. De ombudsman streeft dus naar evenwicht tussen zijn persoonsgerichte werking en de objectiviteitsvereiste die op duidelijke, voor iedereen gelijke beoordelingscriteria is gebaseerd.

De ombudsman treedt ook bemiddelend op bij klachtenbehandeling. De standpunten van de klager en de overheid tracht hij zoveel mogelijk met elkaar te verzoenen.

De ombudsman spreekt hij geen recht maar betracht rechtvaardigheid, in dialoog met de betrokkenen. Hij heeft zelf geen beslissingsbevoegdheid in de dossiers waarover een klacht werd ingediend.

De ombudsman communiceert op een vlotte en gerichte wijze communiceren met de Vlaamse burger, om hem voldoende vertrouwd te maken met de ombudsdienst, en met de bestuursinstanties van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, om hen te overtuigen van de waarde van zijn oordelen.

De ombudsman vergewist zich ervan of de bestuursinstanties van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest gevolg geven aan zijn aanbevelingen.

2.3. De transparantie van de werking

De ombudsman en de ombudsdienst staan dicht bij de burger. Dat betekent dat de ombudsman:

- voortdurend aandacht besteedt aan het bekendmaken van de functie en de werking van de ombudsdienst bij de Vlaamse bevolking;
- de werking van de dienst zo organiseert dat de dienst zo bereikbaar mogelijk is.

Bovendien is de ombudsman de verpersoonlijking van het principe van transparantie in zijn verslaggeving aan het Vlaams Parlement.

2.4. De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de ombudsman

Onafhankelijkheid, onpartijdigheid en neutraliteit zijn noodzakelijk voor de geloofwaardigheid en de legitimiteit van de ombudsman.

2.5. De integriteit van de ombudsman

De ombudsman handelt integer en treedt discreet op. Deze vereisten zijn meer in het bijzonder noodzakelijk om het verwachte vertrouwen te waarborgen bij zijn optreden naar aanleiding van een melding van een onregelmatigheid door een klokkenluider.

2.6. Creëren van een draagvlak bij de Vlaamse volksvertegenwoordiging

Het aansluiten van de ombudsdienst bij het Vlaams Parlement beoogt een onafhankelijke positie van de ombudsman tegenover de uitvoerende macht. Hierbij is een constructieve en vruchtbare dialoog met de Vlaamse volksvertegenwoordigers aangewezen.

Hoewel de ombudsman dicht bij het politieke gebeuren staat, mag hij geen partijpolitek profiel hebben. Het decreet bepaalt daarom in artikel 4, § 2, 5° dat hij drie jaar voor de oproep tot kandidaatstelling geen verkozen openbaar mandaat mag hebben bekleed. Art. 6 van het decreet bepaalt tevens dat het ambt van Vlaamse ombudsman onverenigbaar is met sommige mandaten of ambten en met enige andere functie of activiteit waardoor de waardigheid van het ambt of de goede onafhankelijke en onpartijdige uitoefening van het ambt van Vlaams ombudsman in het gedrang kan komen.

De ombudsman moet zijn gezagspositie tegenover het Parlement voornamelijk waarmaken in zijn optreden bij de parlementaire werkzaamheden:

- als hij jaarlijks verslag uitbrengt;
- als hij door instanties van het Parlement tijdens diverse besprekingen wordt gehoord;
- als de begroting, het huishoudelijk reglement en de algemene werking van de ombudsdienst besproken worden;
- wanneer hij zijn rol in de "klokkenluidersregeling" waarneemt.

3. Beroepsprofiel, kennis, vaardigheden en attitudes

3.1. Formele benoemingsvoorwaarden (artikel 4, §2 van het decreet)

De Vlaamse ombudsman moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° Belg zijn;

2° van onberispelijk gedrag zijn;

3° de burgerlijke en politieke rechten genieten;

4° houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot een ambt van klasse III bij de diensten van het Vlaams Parlement, waarmee bedoeld wordt: een diploma universitair onderwijs of hoger onderwijs met een basisopleiding van twee cycli, gelijkgesteld met universitair niveau of de graad van master. De in overeenstemming met een buitenlandse regeling behaalde diploma's en studiegetuigschriften van hoger onderwijs met volledig leerplan die met toepassing van de procedure voor het verlenen van de gelijkwaardigheid, zoals bedoeld bij de Codex Hoger Onderwijs, gelijkwaardig worden verklaard met één van de diploma's van een Vlaamse academische graad, worden eveneens in aanmerking genomen;

5° drie jaar voor de oproep tot kandidaatstelling geen bij verkiezing verleend openbaar mandaat hebben vervuld. Voor de toepassing van deze bepaling wordt met een bij verkiezing verleend openbaar mandaat gelijkgesteld : het ambt van buiten de gemeenteraad benoemde burgemeester, een mandaat van bestuurder in een instelling van openbaar nut, het ambt van regeringscommissaris, het ambt van gouverneur, adjunct-gouverneur of vicegouverneur, het ambt van federaal minister, gemeenschaps- of gewestminister, het ambt van staatssecretaris of gewestelijk staatssecretaris of een politiek mandaat bij de Europese Unie;

6° ten minste vijf jaar nuttige beroepservaring hebben, hetzij op juridisch, administratief of sociaal gebied, hetzij op een ander gebied dat dienstig is voor de uitoefening van het ambt.

3.2. Kennis

- kennis van de evoluties in de relatie tussen de burger en het bestuur, zowel in zijn juridische, politieke, bestuurlijke als sociaaleconomische component;
- kennis van de politieke en administratieve structuren van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, van de federale overheid en van de andere gemeenschappen en gewesten, evenals van de werking van de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid en van de lokale besturen
- kennis van grondwettelijk en administratief recht en vertrouwd zijn met de procedures van de administratieve rechtsbedeling, de principes van behoorlijk bestuur en de ombudsnormen.
- kennis van de klachtenregeling en de ombudsfunctie.
- kennis van de moderne informatie- en communicatiemiddelen.

3.3. Competenties

De ombudsman dient de competenties te bezitten die hem moeten toelaten zijn opdracht waar te maken.

- Samenwerken (niveau 3): creëert gedragen samenwerkingsverbanden en synergie over de entiteitsgrenzen heen
- Klantgerichtheid (niveau 3): optimaliseert de dienstverlening van de organisatie aan belanghebbenden via structurele acties
- Richting geven (niveau 3): geeft richting zowel via processen en structuren als via het bepalen en uitdragen van een visie
- Coachen (niveau 3): stimuleert ontwikkeling op lange termijn
- Beslissen (niveau 2/3): neemt beslissingen in situaties waarin het risico duidelijk in te schatten is

- Innoveren (niveau 3): anticipeert via structurele maatregelen op toekomstige uitdagingen en stimuleert vernieuwing.
- Verantwoordelijkheid nemen (niveau 3): bewaakt en verdedigt de belangen van de organisatie
- *Oordeelsvorming (niveau 3): vormt een geïntegreerd oordeel

4. Onverenigbaarheden

Artikel 6 van het decreet bepaalt tevens dat het ambt van Vlaamse ombudsman onverenigbaar is met sommige mandaten of ambten en met enige andere functie of activiteit waardoor de waardigheid van het ambt of de goede onafhankelijke en onpartijdige uitoefening van het ambt van Vlaams ombudsman in het gedrang kan komen.

Het ambt van Vlaamse ombudsman is onverenigbaar met:

- een bij verkiezing verleend openbaar mandaat,
- het ambt van buiten de gemeenteraad benoemde burgemeester,
- een mandaat van bestuurder in een instelling van openbaar nut,
- het ambt van regeringscommissaris,
- het ambt van gouverneur, adjunct-gouverneur of vice-gouverneur,
- het ambt van federaal minister, gemeenschaps- of gewestminister,
- het ambt van staatssecretaris of gewestelijk staatssecretaris,
- een politiek mandaat bij de Europese Unie,
- een openbaar ambt of enige andere functie of activiteit, waardoor de waardigheid van het ambt of de goede, onafhankelijke en onpartijdige uitoefening van het ambt in het gedrang kan komen (art. 6 Ombudsdecreet).

5. Arbeidsvoorwaarden

De Vlaamse ombudsman:

- heeft een boeiende voltijdse job voor een mandaatperiode van zes jaar (met inbegrip van een proefperiode van één jaar), eenmaal verlengbaar voor eenzelfde periode
- krijgt een zeer competitief salaris in een managementfunctie, vakantiegeld en een eindejaarstoelage.
- kan een vergoeding krijgen voor bijkomende relevante beroepservaring.
- krijgt een aantrekkelijk pakket extralegale voordelen waaronder : gratis woon-werkverkeer met het openbaar vervoer of een vergoeding voor de verplaatsingskosten woon-werk, een fietsvergoeding, een tussenkomst in je internetabonnement, een gratis hospitalisatieverzekering voor jou en je gezin, een zeer aantrekkelijke vakantieregeling, de mogelijkheid tot plaats- en/of tijdsafhankelijk werken.

6. Selectieprocedure

Een door het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement aangestelde selectiecommissie laat zich bijstaan door het extern rekruterings- en selectiekantoor Search & Selection voor de organisatie van de selectieprocedure. Op basis van een uitgebreid curriculum vitae waaruit je relevante professionele ervaring blijkt, een motivatiebrief en een kopie van jouw diploma gaat Search & Selection na of je aan de formele benoemingsvoorwaarden voldoet. Als je aan de gestelde voorwaarden voldoet, doorloop je de volgende selectieprocedure:

Stap 1: Verkennend gesprek

In het verkennend gesprek peilt Search & Selection naar je motivatie, inzicht in de functie, ervaring, inpasbaarheid in de specifieke context van het Vlaams Parlement en je communicatieve vaardigheden.

De verkennende gesprekken vinden plaats in de kantoren van Search & Selection in Zaventem (*timing: 1^e helft oktober, onder voorbehoud*).

De verkennende gesprekken zijn eliminerend. Om te slagen moet je ten minste 12 punten op 20 behalen. De 10 hoogst gerangschikte kandidaten gaan door naar het assessment center.

Stap 2: Assessment center

Het assessment center bestaat uit volgende onderdelen:

- Competentiegericht interview
- Analyse- en presentatieoefening
- Leidinggevend rollenspel
- Persoonlijkheidsonderzoek

Het assessment center vindt plaats in de kantoren van Search & Selection in Zaventem (*timing: 2^e helft oktober- 1^e week november, onder voorbehoud*)

De resultaten van het assessment center zijn eliminerend. Je moet de beoordeling geschikt of geschikt met aandachtspunten behalen.

De kandidaten die ‘geschikt’ of ‘geschikt met aandachtspunten’ halen stromen door naar de volgende ronde.

Stap 3: Interview met de selectiecommissie

Het interview met de selectiecommissie bestaat uit de presentatie van een case (thuisopdracht) die je op voorhand dient voor te bereiden en een gestructureerd jurygesprek.

Aan de hand van de presentatie van je case peilen we naar je kennis en aanpak in de vooropgestelde functie.

Tijdens het jurygesprek peilen we naar je motivatie, kennis, competenties, waarden, ervaringen en verwachtingen.

Het interview met de selectiecommissie vindt plaats in het Vlaams Parlement in Brussel (*timing 23 of 24 november, onder voorbehoud*)

Om te slagen moet je ten minste 12 punten op 20 behalen op het interview met de selectiecommissie. Van de geslaagde kandidaten gaan de 3 hoogst gerangschikte door naar het gesprek met het Uitgebreid Bureau.

Stap 4: Gesprek met het Uitgebreid Bureau

Tijdens dit gesprek peilen we naar de wijze waarop de kandidaten interageren met leden van de parlementaire gemeenschap en welke de parate kennis over de verschillende domeinen is.

Het Uitgebreid Bureau selecteert de meest geschikte kandidaat mede op basis van de bevindingen van het interview met de selectiecommissie en het assessment center. Om te slagen moet je ten minste 14 punten op 20 behalen.

Het interview met het Uitgebreid Bureau vindt plaats in het Vlaams Parlement in Brussel (*timing 4 december, onder voorbehoud*)

De eerst gerangschikte kandidaat wordt voor benoeming voorgedragen aan de plenaire vergadering. De eventuele 2de en 3de kandidaten worden opgenomen in een wervingsreserve. Het Uitgebreid Bureau laat zich bijstaan door de voorzitter van de selectiecommissie en het selectiekantoor.

(timing: december, onder voorbehoud)

7. Kandidaatstelling

Solliciteren kan tot uiterlijk 24 september 2023. Meer informatie over de vacature en de selectieprocedure vind je op www.vlaamsparlement.be of www.searchselection.com.

Meer informatie over de Vlaamse Ombudsdienst vind je op www.vlaanderen.be/vlaamse-ombudsdienst.